

Ատրպատականի հայոց թեմի առաջնորդը շնորհալորեց Իրանի Իսլամական խորհրդարանի նորընտիր զոյգ պատգամաւորներին

Ատրպատական, ազգային առաջնորդարան, Թարիզ - Ատրպատականի հայոց թեմի առաջնորդ՝ Տ. Գրիգոր արք. Զիֆթեանը, խորհրդարանական ընտրություններից անմիջապես յետոյ, շաբաթ, մարտ 2-ին, շնորհալորական նամակներ է յղել Իրանի Բուլանական խորհրդարանում հայ զոյգ պատգամաւորներին, Թեմիանի եւ հիւսիսային իրանահայության պատգամաւոր դոկտ. Արա Շահվերդեանին եւ Սպահանի ու հարաւային իրանահայության պատգամաւոր Գեղարդ Մանուկեանին, նրանց ընտրության աշխատանքները:

Սրբազան Հայրը դոկտ. Շահվերդեանի վերընտրության ուրախ առիթով շեշտում է այն հետեւողական աշխատանքը, որը նա կատարել էր հայ համայնքի կենտրոն անցնող չորս տարիների ընթացքում, եւ որ չէր վրիպել մեր ժողովրդի գաւակների ուշադրությունից: «Արդարեւ անցած չորս տարիները վկայ են Ձեր ներքաղաքական անդամակցության, որի անդրադարձը մասնավոր, համացանցային եւ հասարակական ցանցերի տարբերակներով, օրը օրին տեղեկացում էր մեր ժողովրդի գաւակներին: Համարատությունը ամենապարկեզ արարքներից է, որ պատասխանատուներին ստանձնած անձը կատարում է, ի շահ իրեն, եւ իրեն վստահած ժողովրդին: Նոյն գիտակցությամբ գործեցիք Ղուբ անցած շրջանում, եւ շահեցիք մեր ժողովրդի անվերապահ վստահությունը», - ասում է Սրբազան Հոր շնորհալորական ուղերձում:

Շնորհալորական նոյն խնդրությամբ, Սրբազան Հայրը ուղերձ է յղել Սպահանի եւ հարաւային իրանահայության նորընտիր պատգամաւոր Գեղարդ Մանուկեանին, աշխատանքային բարեբեր ճանապարհ մտղելով նրան: «Ըստ պատգամաւորի կատարած ծառայությունը, անձնիրության համագործընկերություն է, որը այնքան սիրով ու խանդավառությամբ կատարում են Ձեզ նման ազգային դաստիարակություն ստացած անձինք: Վստահ եմք, որ համարատության ոգով, նվիրումով ու ծառայական բարձր գիտակցությամբ կատարելու էք Ձեզ վստահած այս յոյժ կարեւոր պաշտօնը, ի շահ Իրանի Բուլանական Հանրապետության եւ ի շահ դրա անբաժան մասնիկը հանդիսացող իրանահայության», - ասում է Սրբազան Հոր նամակում:

Վերջապէս, Սրբազան Հայրը Ատրպատականի հայոց թեմի Պատգամաւորական ժողովի, Թեմական խորհրդի, ազգային բոլոր կառույցների անունից եւ անձնապէս շնորհալորել է զոյգ պատգամաւորներին, արդիւնաշատ աշխատանք մտղելով նրանց:

ՆԱԽԱԳԱՐ ՌԵՅԻՍԻՆ ՍՈՒՐ ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹԵԱՆ Ե ԵՆԹԱՐԿԵԼ ԻՍՐԱՅԵԼԻ ՅԵՏ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՊԱՅՊԱՆՈՂ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ԵՐԿՐՆԵՐԻՆ

«ԱԼԻՔ» - Հանրապետության նախագահ այսօր Սելեդ Էրրահիմ Ռեյիսին սուր քննադատության է ենթարկել որոշ իսլամական երկրների, որոնք տնտեսական յարաբերություններ ունեն Բարաքի հետ Գազայի հատուածում պատերազմի ֆունդին: Հաղորդում է «Մեք»-ը:

Այդ մասին նա յայտարարել է Կատարի Էմիր Թամիմ բին Համադ ալ Թանիի հետ Ալժիրում, զազ արտահանող երկրների 7-րդ ֆորումի առաջնորդների զագաթնաժողովի շրջանակում կայացած հանդիպմանը:

Խօսելով Գազայի հատուածում Բարաքի գործողությունների մասին՝ Բրանի նախագահը քննադատել է որոշ իսլամական երկրների անտարբերությունն ու անգործությունը:

«Ռիսկում Բուլանական համագործակցության կազմակերպության արտակարգ նիստից յետոյ ոչ մի արդիւնաւետ քայլ չի ձեռնարկել Գազայում սիոնիստների կատարած յանցագործությունները կասեցնելու համար: Մինչդեռ տարածաշրջանային որոշ կառավարությունների տնտեսական յարաբերությունները սիոնիստական ռեժիմի հետ շարունակում են», - ասել է նա:

Գեղամ Մանուկեան. «Հայկական դիւանագիտութեան ամօթի օրը. անգրագետների ու փառամոլների այս բանակը փոշիացրեց հայկական դիւանագիտութեան ողջ աշխատանքը»

Մարտի 2-ին, երբ թուրքական Անթալիայում Հայաստանի արտգործնախարարն ու ընկերակիցները դիֆերամբներ էին ձօնում հայ-թուրքական չգործող յարաբերությունների, ընթացքի ու ապագայի մասին, Հայաստանում, Կառավարության 2012 թ.-ի որոշմամբ, պաշտօնապէս նշում էր Հայ դիւանագետի օրը: Այս մասին գրում է ՀՅԴ անդամ, ՀՀ ԱԾ «Հայաստան» խմբակցության պատգամաւոր Գեղամ Մանուկեանը:

«Ցաւօք, մասնագիտական տօնին չեղած շնորհալորանքներին զուգահեռ Անթալիայում ու դրանից առաջ էլ Բեռլինում հերթական անգամ նորանկախ Հայաստանի դիւանագիտութեան երեսնամեայ պատմությունն իջեցնում էին շրիշակից էլ ցած մակարակի:

Միայն մի քանի փաստի արձանագրում:

Նիկոլական իշխանությունը գլխատեց հայկական դիւանագիտական ընտանիքը, տասնեակ փորձառու դիւանագետներ ոչ միայն դուրս են

գայում սիոնիստների կատարած յանցագործությունները կասեցնելու համար: Մինչդեռ տարածաշրջանային որոշ կառավարությունների տնտեսական յարաբերությունները սիոնիստական ռեժիմի հետ շարունակում են», - ասել է նա:

Ռեյիսին իր խորն ափսոսանքն է յայտնել, որ տարածաշրջանի կառավարությունները «պաղեստինեան խնդրի լուծման հարցում ընկել են անգործութեան եւ չափից դուրս պահպանողականութեան մէջ»:

«Մինչ պաղեստինեան մահաւորական ազգն այսօր ակնկալում է գործնական եւ արդիւնաւետ գործողություններ իսլամական կառավարություններից կարելի է տեսնել, որ որոշ արաբական եւ իսլամական պետություններ անտարբեր են պաղեստինեան խնդրի նկատմամբ: Ինչպիսիք է իրենց ժողովուրդների արձագանքը Պաղեստինի ճնշած ժողովրդի կոտորածին», - ասել է նա:

ARAM COFFEE
ԱՐԱՄ
قهوه آرام
فروشگاه مرکزی:
قائم مقام فراہانی-شماره ۶۳
88303478 t: 88308730
www.aramcoffee.com
instagram:aram_coffee

«Ռաբիս... ռաբիսություն... քաղիան անող չկայ, մոլախոտը կերել է ամէն ազնիւ բան: Ռաբիսությունը աղտոտել է հայոց ազգային երաժշտությունը, ժանգով պատել արւեստը, գրականությունը, կենցաղը, հայոց լեզուն: Երկար տեւող հիւանդության պէս բան է, որին սովորել ենք, հանդուրժում ենք, դարձրել ենք մերը: Ռաբիսությունը վարքագիծ, պահուածք, մտածելակերպ է: Ամէն տեղ բուսած շոշափուկներով կառչել է հայոց ամբողջականությանը, քաշում է ցած, ցած, ցած... մինչեւ ուր...»

Սոս Սարգսեան (1929-2013), թատրոնի եւ կինոյի հայ մեծանուն դերասան Մէջբերումը՝ նրա «Վարագոյից այն կողմ» գրքից

Ալեքսեյ Լեոնկովը՝ Չեչենսկիի՝ Երեւան հաւանական այցի մասին. «Դա կը թաղի Յայաստանի եւ Ռուսաստանի յարաբերութիւնները»

Ռուս ռազմական փորձագետ Ալեքսեյ Լեոնկովը Alpha News-ին մեկնաբանել է ՀԱՊԿ-ից Հայաստանի հնարաւոր դուրս գալը, ինչպէս նաեւ Ուկրաինայի նախագահ Վլադիմիր Զելենսկոյ այցը Հարաւային Կովկաս:

«Փաշինեանը մի կողմից կտրուկ շարժումներ չի անում, որովհետեւ, ըստ երեւոյթի, մինչեւ վերջ վստահ չէ որպէս քաղաքական գործիչ իր ապագայի հարցում, քանի որ իրավիճակն այնպիսին է, որ նա խաղում է երկու կրակի միջեւ: Եթէ Արեւմուտքն Ուկրաինայում վերջնականապէս պարտի Ռուսաստանին, ապա նրա որոշումն, ինչպէս ասում են, անխոհեմ կը լինի, եւ նրան էլ կը հետապնդի:

Բայց Փաշինեանն իրականում չի ընտրում: Նա գնում է մի ծրագրով, որի համար նրան բերել են իշխանութեան: Այսինքն՝ գլխաւոր խնդիրն է Հայաստանը մեկուսացնել Ռուսաստանի հետ համագործակցութիւնից: Եւ ահա այս բոլոր իրադարձութիւնները, որոնք տեղի են ունեցել Հայաստանում նրա մասնակցութեամբ, աստիճանական քայլեր են,

որոնք յանգեցնել են եւ կը յանգեցնեն այն արդիւնքին, որի մասին երազում են անգլոսաքսերը», կարծում է փորձագետը:

Ըստ քաղաքագետի՝ Հայաստանի ուղեգծի փոփոխութիւնը պարզ դարձաւ դեռեւս ԱՄՆ պատմիչականութիւնների այցի ժամանակ, իսկ իրավիճակը լրացրեցին Եւրոպական ինտեգրացիոն գործընթացներում Հայաստանի ընդգրկման վերաբերեալ Եւրոմիութեան առաջարկները:

«Երբ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգների ներկայացուցիչները գալիս էին Հայաստան, այդ ամէնը խօսում էր այն մասին, որ Հայաստանը դուրս կը գայ ՀԱՊԿ-ի կազմից եւ, ամենայն հաւանականութեամբ, կը խզի բոլոր կապերը Ռուսաստանի հետ: Բացի այդ, այժմ Հայաստանին առաջարկներ են արւել Եւրոմիութեան կողմից Բորելի դիւնադիտութեան գծով նրանց գլխաւորի շուրջերով: Այս բոլոր առաջարկները յիշեցնում են այն առաջարկները, որոնք արւել են նաեւ Ուկրաինային:

Այնտեղ խոստացել են առանց վի-

զայի, այսինքն՝ ազատ տեղաշարժ Եւրոմիութեան երկրներում: Այնտեղ խօսում է այն մասին, որ Հայաստանը կընդգրկուի եւրոպական ժողովուրդների երբայրական ընտանիքում՝ որպէս թեկնածու, բայց միեւնոյն ժամանակ նա կը մասնակցի ԵՄ դեկլարացիաները իրականացող բոլոր առաքելութիւններին եւ գործողութիւններին: Նրան առաջարկում են ընդգրկուել որոշ էներգետիկ նախագծերում, որոնք կանցնեն Հայաստանի տարածքով: Միգուցէ դա խոդակաշարք է կամ որեւէ այլ բան: Բայց բոլորը հասկանում են, որ այս առաջարկը պարզապէս ենթադրում է Հայաստանի տարածքում առկայ բոլոր ազգային հզօրութիւնների գնում», ասել է Լեոնկովը:

Ինչ վերաբերում է Չեչենսկոյ այցին, Alpha News-ի գրուցակցի կարծիքով՝ այդ յայտարարումը այժմ Հայաստանն ոչ մի լաւ բան չի բերի երկու երկրների յարաբերութիւններին եւ խոստանում է վերջնական տարաձայնութիւն Հայաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ:

«Եթէ Չեչենսկին գայ Հայաստան, այդպիսով Հայաստանը լիովին կը ցուցաբերի իր հակառուսական դիրքորոշումը: Բոլորը գիտեն, որ Չեչենսկին գնում է Ռուսաստանի թշնամիների մօտ, որոնց մենք անանում ենք ոչ բարեկեցիկ երկրներ: Եւ նրա գալը Հայաստանն ոչ այլ ինչ է, քան նոյն փաստի արձանագրում: Այսինքն՝ դա կը լինի այն, հաւանաբար, վերջնական կէտը, որը կը թաղի Ռուսաստանի եւ Հայաստանի դարաւոր յարաբերութիւնները», - եզրափակել է Ալեքսեյ Լեոնկովը:

Ուկրաինացիները «վերջանում են», արդեօք ժամանակն է «պատերազմելու միևնույն վերջին հայրը» Եւրոմիութեան կողմից Յայաստանի համար նախատեսուող ապագայի ուրւագծերն արդէն ակնյայտ են

Քաղաքագետ Բենիամին Մատթէոսեանը Alpha News-ի եթերում «Վերնագիր» հեղինակային հարցազրույցում ներկայացրել է թեմայի շուրջ մասնագիտական վերլուծութիւն, որում մասնաւորապէս ասում է.

«Յաճախ բախում ենք մի իրավիճակի, երբ հայ հասարակութիւնն անէլի զգայուն է դրսից հնչող յայտարարութիւնների, քան ներքում ներկայացուող վերլուծութիւնների նկատմամբ, որոնք տրամադրում են հանրութեանը տեղական փորձագիտական հանրութեան ներկայացուցիչները:

Մի շարք փորձագետներ բազմիցս ասել են՝ ԵՄ-ն Հայաստանին էական ռազմական օգնութիւն տրամադրելու պայմաններ չունի, որ ԵՄ ծրագրերը ներառում են միայն Ռուսաստանի Դաշնութեան փտարումը տարածաշրջանից, եւ ակնյայտ է, որ Եւրոմիութիւնը պատրաստ է վճարել «բարձր գին սրա» համար:

Բանն այն է, որ եթէ տարածաշրջանից Ռուսաստանի Դաշնութեան դուրս գալու արդիւնքում Հայաստանը վերանայ, ապա Բրիւսէլը պատրաստ է «հաստատականութիւն դիմանալ այս ողբերգութեանը»: Հինգ մենք անցել ենք այն սահմանը, որից այն կողմ ԵՄ-ում չեն թաքցնում մեզ համեմատում են Ուկրաինայի հետ, եւ, համապատասխանաբար, ՀՀ-ի համար նոյն ճակատագիրն են նախատեսում, ինչ Ուկրաինային:

Այսպէս, Alpha News-ի հետ զրոյցում Եւրոմիութեան ֆրանսիացի պատգամատր, Եւրոմիութեան քրդական բարեկամութեան համակարգող

խմբի անդամ Ֆրանսուա Ալֆոնսին, պատասխանելով հարցին, թէ՛ Ֆրանսիան իր գործերը կողորակի՝ Հայաստանի պաշտպանութեան համար, ասել էր, որ ինչպէս Ուկրաինայի դէպքում, միակ բանակը, որը կուշտու է, հայկականն է: «Մեր մասնակցութիւնը դիմադրութեան միջոցների ապահովումն է», - եզրափակել է նա:

Իրականում, պէտք է շնորհակալութիւն յայտնել Եւրոմիութեանի պատգամատրին անկեղծութեան համար, քանի որ դա երբեք այն խօսակցութիւնն է, որն այսօր անհրաժեշտ է հայ հասարակութեանը:

Ընդհանուր առմամբ, Հայաստանի համար իրավիճակը շարունակում է մնալ շատ լարւած, քանի որ մի կողմից տեսնում ենք Ալֆոնսիի յայտարարութիւնների նման յայտարարութիւններ, տեսնում ենք, թէ՛ ինչպէս է Եւրոմիութեանը որոշումներ, բանաձեւեր ընդունում Հայաստանի եւ Ադրբեյջանի վերաբերեալ, որտեղ ամենակարեւորը վերաբերում է ոչ Ադրբեյջանի դէմ պատժամիջոցների կիրառումը (որը կոչուում է «ժայռայեղ միջոց»), այլ եւրոպացի դիտորդների տեղակայումն արդէն Թուրքիայի հետ սահմանին: Սա իր հերթին նշանակում է Հայաստանից ռուս սահմանապահներին դուրս մղելու քաղաքականութեան շարունակութիւն:

Եւ դա երբեք այն է, ինչը 100 տոկոսով համապատասխանում է Թուրքիայի եւ Ադրբեյջանի շահերին, քանի որ ռուս սահմանապահների առկայութիւնը խանգարում է Բաքին եւ Անկարային օլոնպացնել Հայաստանի ողջ տարածքը:

Եւ այս ամենի ֆոնին ՀՀ Ազգային

ժողովի նախագահ Ալէն Միսոնեանն ասում է չի բացառում, որ 2020 թականի պատերազմը սկսել է Ռուսաստանի եւ Ադրբեյջանի համաձայնութեամբ, եւ նաեւ հետաքրքրուում է Ռուսաստանին ինքը կը յարձակվի՝ Հայաստանի վրայ: Աւելի վաղ արդէն ասել ենք, որ ՀՀ իշխանութիւններն իրենք են դրոյում Մոսկուային հրապարակայնօրէն հրաժարել Հայաստանի հանդէպ ստանձնած բոլոր պարտաւորութիւններից, ինչը կը բացի «դժոխքի դարպասները», այսինքն՝ հնարաւորութիւն կը բացի մեծ տարածաշրջանային պատերազմի, ինչն, ըստ իր շահատուների մտայողաման, պէտք է շեղի Ռուսաստանի Դաշնութիւնը ուկրաինական պատերազմից:

Մենք քայլում ենք «շատ բարակ ստորցի վրայով», եւ հաշի անունով այն հանգամանքը, որ Փաշինեանը յայտարարեց «կարելու իրադարձութիւնների մասին այս տարւայ ապրիլին», շատ շուտով մեզ կարող են սպասել աղէտայի բնոյթի իրադարձութիւններ...

Մտածե՛ք այդ մասին...»:

Բաքւի ԶԼՄ-ները շարունակում են Իրանի դեկլարացիան նկատմամբ ատելութիւն տարածել

«ԱԼԻԲ» - Ադրբեյջանի Հանրապետութիւնում յայտնի ասացածք կայ. «Այնպէս եւ յիմար ձեւանալու, որ էութեանը խորքից վառուէ»:

Էհսան Մովսէհեդեանն իր սոցիալական ցանցերի միկրոբլոգներում գրառում հրապարակելով, յիշեցրել է այս ասացածքի մասին եւ յանդէպ է, որ Բաքւի լրատամիջոցներից շատերը կա՛մ այս ասացածքի վատ օրինակն են, կա՛մ իրենց էութեամբ մեղմ ասած՝ թիրիմացութեան մարմնաւորումն են, չասելու համար յիմարութեան ժառանգութիւնն են:

Բանը նրանում է, որ նման թիրիմացութիւնների աղբիւր հանդիսացող Telegraph-ի լրատուում է յայտնել մի չակերտեալ վերլուծութիւն Իրանում կայացած վերջին ընտրութիւնների մասին: Կայքում տեղադրած յօդւածը, որը պատկանում է Ադրբեյջանի Հանրապետութեան ասագ գիտաշխատող Ջամալէթին Ղուլիեւի գրչին, ԻԻՀ-ի Բանիմացների խորհրդի եւ խորհրդարանական ընտրութիւնները որակել է քաղաքական լեգիտիմութիւնից զուրկ իրականութիւն:

Մովսէհեդեանը ընդգծւած կարեւորել է Բաքւի թոյլ երակ հանդիսացող ինքնութեան խնդիրը, ինչը փորձ է արւում ջղաձիգ գոռումգոչումներով ներկայացնել որպէս խորք ունեցող իրականութիւն: «Պարզ է, որ այս օրերին որոշիչ է նաեւ թուրքախօս ընտրողների քէները: Ընտրութիւններից առաջ այսօր Խամենէին մեկնել էր Ատրպատականի նահանգներ: Ուրմիայի գրախանութիւններից մեկում նա ազերի լեզուով գրուցել է գրավաճառներից մեկի հետ: Առաջնորդը թերթելով գրքերն, գրավաճառին հարցրել է գրքի լեզուն ադրբեյջաներէնի փոխարէն ինչու է Թուրքիայի թուրքերէնով գրւած: Վաճառողը մի կերպ փորձել է մտընթացնել, նշելով, թէ իբր գիրքը Բաքւի բարբառով է, ոչ թէ Թուրքիայի եւ այլն»:

Յօրանձագիրը շարունակութեան մէջ նշել է, որ այս խօսակցութիւնը նախապէս պայմանաւորած ներկայացում է եղել, ինչը հասցրել են նկարահանել եւ լայնօրէն հետարձակել է երկրի (Իրանի) լրատամիջոցներով, միաժամանակ ներկայացնելով այսօր Խամենէի մտաւորութիւնը ադրբեյջանական թուրքերէնի պահպանման նկատմամբ: Յօրանձագիրը միանգամից խնդիրները կապ տալով իրար յաջորդ

տողում նշել է, որ Թարիքում ունեցած իր ելոյթում, Գերագոյն առաջնորդը բոլորին հրաւիրել է մասնակցելու ընտրութիւններին:

Մովսէհեդեանը յիշեցնելով, որ նշւած դրագը պատմում է Ուրմիայում վերջերս տեղի ունեցած գրքի ցուցահանդէսի ընթացքում Գերագոյն առաջնորդի շրջայցի մասին, անցել է նշւած յօդւածի տողատակերում եղած իրողութիւններին եւ արձանագրել, որ Ադրբեյջանի Հանրապետութեան ստրկացած ժողովուրդը ստիպւած է նման անհեթեթութիւն կարգալ իր լրատամիջոցներում, երբ ցանկանում է իմանալ Իրանի մասին: «Աւելին, մի խումբ իրանցի փորձագետներ, նոյնիսկ նման դէպքում, շարունակում են Բաքւի նման «յիմար ձեւացող» լրատուներից ստանալ ուղղութիւն ու գիծ!», - յանդէպ է Մովսէհեդեանը, յիշեցնելով, որ Telegraph-ը Լոնդոնի մամուլի մասնաճիւղն է Բաքւում, եւ հանդիսանում է Ալիեւների ընտանեկան իշխանութեան ոչ-պաշտօնական խօսնակը, յատկապէս, երբ վիճայարոյց յայտարարութիւններ թոյլ տալու պատասխանատուութիւնից խուսափելու կարիքն է ունենում:

Նա յանդէպ է, որ պանթուրքիստական հակումներով գրականութիւն տարածող կրպակատերերը, աչքերը նման վտանգաւոր փաստերի վրայ փակած որոշ պատասխանատուների ամենաթողութիւնից օգուելով, պատմական ազերի լեզուի փոխարէն տարածում են Բաքւի ու Ստամբուլի թուրքերէնը, ինչը, սակայն, Գերագոյն առաջնորդի աչքից չի կարող վրիպել, ով ուղիղ աչքերին նայելով զգուշացնում է ճիշտ լեզուով թարգմանելու, եւ Թարիքի բարբառին հաւատարիմ մնալու կարեւորութեան մասին:

Օգտատերերից մեկը մեկնաբանութիւնների բաժնում նշել է. «Այնուամենայնիւ, գրպանում «Գժի թողոթ» ունենալն՝ նախկին ԽՍՀՄ-ից ծնւած հանրապետութիւններում իշխանութիւն վարելու կարեւոր միջոցներից մեկն է կարծես: Մնում էր հասարակութիւնը հաշտի այդ իրականութեան հետ, ինչի հարցում ոչ Երեւանում, ոչ էլ Բաքւում կողմերի խնդիր չեն տեսնում միմեանց նման կերպ դիմելու հարցում»: Առանց մեկնաբանութեան...

Լոյս է տեսել ՅՅԴ պաշտօնաթերթ «Դրօշակ»-ի 2024 թ. երկրորդ համարը

գործընթացների պատճառները Մանուէլ Մկրտչեանը պարզաբանում է քննության նիստի դարձնելով հասարակության մէջ իշխող մտայնությունները, ինչպէս եւ դրանց օրինաչափությունները:

Հրանտ Մելիք-Շահնազարեանը անդրադառնալով հայ-ադրբեջանական քաղաքական-դիւանագիտական գործընթացներին՝ ներկայացնում է դրանց վրայ արտաքին շահագրգիռ ուժերի ներգործությունը, որոնցով էլ պայմանաւորված է տւեալ գործընթացների առկայ վիճակը:

Հայութեան համար փետրուար ամսին տեղի ունեցած ամենանշանակալից եւ պատմական իրադարձություններից մէկն է 1921 թուականի Փետրուարեան ապստամբությունը: Խմբագրությունը այս առիթով վերահրատարակել է «Դրօշակ»-ի 1926 թականի մարտի համարում ազգային-պետական նշանաւոր գործիչ Կարո Մասունու յօդուածը: Լինելով Փետրուարեան իրադարձությունների ուղղակի եւ ակտիւ մասնակիցներից մէկը Մասունին իր յօդուածում ներկայացնում է ապստամբութեան բռնկման դրդապատճառները, ընթացքը, ինչպէս եւ ազգային վեհ ծառայության պատ-

մական նշանակությունը:

Ուշագրաւ բազմաբնոյթ այլ յօդուածների շարքում, որոնք անպայման կը հետաքրքրեն ընթերցողներին, փետրուարի այս համարում տեղ է գտել նաեւ գրականագետ Դաւիթ Գասպարեանի յօդուածը, որը վերնագրւած է. «Չարենցը քաղաքական մեղադրեալ նացիոնալիստ, դաշնակցական ժողովրդի թշնամի»: Առաջին հայեացքից ներկայացող նիւթը չի առնչուում 1920-ականներին, 1980-ականներին եւ մեր օրերի անցքերի հետ, սակայն ակնյայտ է բոլոր այս իրադարձությունների օրգանական ներքին կապը բռնութեան երեւոյթը հայ ժողովրդի ազգային եւ մարդկային իրաւունքների, նրա արժեքների եւ ազատութիւնների դէմ: Անկախ նրանից, թէ ում դէմքով են հանդէս գալիս այդ իրաւունքը բռնաբարող, հայութեան զանգաճներին ու անհատ գործիչներին քաղաքական հալածանքների ենթարկող դահիճները:

«Դրօշակ»-ի 2024 թ. երկրորդ համարը համացանցում կարող էր գտնել droshak.am հասցէի ներքոյ:

«Դրօշակ» թիւ 2, 2024 թ.

Փառապանծ հայ ժողովրդի որդիներին ազգադաւ այս խուճկտայի հետ համեմատելը պարզապէս մեղսագործութիւն է

Անընդունելի է զուգահեռներ անցկացնել 1918-1920 թականների եւ 2018-2024-ականների աշխարհաքաղաքական փոթորիկների առջեւ հայկական իշխանությունների դրութեան եւ, որպէս հետեւանք, նրանց որդեգրած քաղաքականութեան միջեւ: Նման համադրությունը միայն անարգում է Հայոց պատմութեան փառապանծ էջերից մէկը, երբ Մարդարայատում յաղթական դրօշն է ծածանել, եւ գաղափարական, ազգային ուժը վերականգնել է 600 տարւայ ընդմիջումից յետոյ ՀԱՅՈՑ ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ, իսկ հետագայում նաեւ կազմակերպել է Սփիւռքը՝ իր ազգային ինստիտուտներով... Համեմատել այդ նկրեալներին Արամներին, Դրօշներին, Ռուբէններին, Նիկոլ Դումաններին եւ հայ ժողովրդի այլ փառապանծ որդիներին ազգադաւ այս խուճկտայի հետ՝ պարզապէս մեղսագործութիւն է:

ԳԱՅԻԱՆԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Նկատմամբ, ինչպիսիք էին հայութեան պարագայում եկեղեցիքրիստոնէութիւնը, հայ բուրժուազիան եւ վաճառականութիւնը, հողատէր գիւղացիութիւնը եւ սկզբնական շրջանում՝ նոյնիսկ ընտանիքը:

1918-ին նորաթուխ հայ պետական գործիչները չունէին ամբարած պետական փորձ, որը յաջորդ 100 տարւայ ընթացքում ժառանգեցին յաջորդող քաղաքական սերունդները, եւ աշխարհըն այդ ժամանակահատուածում այդպիսի ցնցումային իրադարձություններ թերեւս Հռոմէական կայսրութեան փլուզման ժամանակ էր ապրել, հետեւաբար պատմական զուգահեռներ անցկացնելու փորձառութիւն էր բացակայում:

Նման համեմատությունը միայն անարգում է Հայոց պատմութեան փառապանծ էջը: Դա հաւասարագոր է ազգային արժեքների պղծումը... Եւ որդեգրուած ազգայնա քաղաքական ընթացքի եւ տրամաբանութեան շրջագծում է:

Յ. Գ. - Եւ ամենակարեւոր տարբերութեան մասին բարոյականութեան... 1918-20 թթ., երբ ստիպուած ձախողուած պայմանագիր էին ստորագրում, իշխանությունը չէր հաշտուում, պայքարում էր... պայքարում էր իր սահմանների համար, անգամ խաղաղ թագաւոր Լոռիում... ոչ թէ իր պարտություններից ու իր ձախողումներից բողոքովին էլ վատ չզգալով՝ նոյնիսկ հպարտանում է սեփական պարտութեամբ: Այդ է տարբերությունը:

Այն ժամանակ չէին հաշտուում եւ ձգտում էին յաղթահարել անյաջողությունները: Իսկ այս խուճկտայի հպարտանում է եւ կոչ է անում հաշտուել պարտութեան ու ձախողման հետ: 168.am

Սեւակ Յակոբեան. «Մարտի 1-ը իշխանութեան է բերել՝ յիշում են, Սոււմգայիթը կարող է զրկել՝ չեն յիշում»

Մարտի 1-ը իշխանութեան է բերել յիշում են, Սոււմգայիթը կարող է զրկել՝ չեն յիշում: Այս մասին Facebook-ի իր էջում գրել է Yerevan.today-ի խմբագիր Սեւակ Յակոբեանը:

Նա, մասնատրուպէս, նշել է. «Մարտի 1-ն է: Գարնան առաջին օրը: Իշխանաւորների համար իբր տխուր օր է. 10 գոհեր, հայի արիւն, կեանքեր եւ այլն: 2 օր առաջ Սոււմգայիթեան ջարդերի տարեկիցն էր, երբ ադրբեջանական իշխանությունների կողմից պետական մակարդակով կազմակերպուած քաղաքի հայ ազգաբնակչութեան սպանություններ տեղի ունեցան եւ զանգաճային տեղահանություն: Դա եղել է 1988 թ. փետրուարի 27-ից 29-ը ընկած ժամանակահատուածում: Հայ ազգաբնակչութեան դէմ իրականացրած այս պետական յանցագործութեան նպատակն էր կանխել Արցախեան շարժումը, կանխել Արցախեան ազատագրական պայքարի տարածումը: Ուճազորությունը ծրագրաւորուած էր, մարդասպանների մօտ հայերի բնակարանների ցուցակներն էին, սցենարը նախապէս մշակուած էր, դերերը բաժանուած սպանություն եւ ջարդեր իրականացողներ, թալանողներ, ունեցածք ոչնչացնողներ, յանցագործութեան հետքերը վերացնողներ, ուճիրն իրականացնելու համար արտադրամասերում մետաղաձողերի եւ այլ գործիքների պատրաստումը, թմրանիւթերի եւ ոգելից խմիչքի բաժանում, այդ ամենը բացառապէս ու դատապարտել է միշտ: Անգամ ԽՍՀՄ պաշտօնական տւեալներով, մի քանի տասնեակ, իսկ ոչ պաշտօնական՝ 1000-ից աւելի սպանուածներ, որոնց մեծ մասը խոշտանգումներից ու կտտանքներից յետոյ ողջակիզուած, հազարաւոր վիրաւորներ, հարիւրաւոր բռնաբարուածներ, այդ թում մեծ թում անչափահասներ, 18.000 փախստականներ: Մինչ այսօր, Սոււմգայիթի Հայոց Յեղափոխութեան զոհերի ճշգրիտ թիւը պարզուած չէ, ցեղասպանութեան ենթարկուածների թիւը հասնում է հազարի, որոնց աճիւնները մինչեւ օրս էլ յայտնաբերում են Սոււմգայիթի արարձաններում նոր շինարարութիւն կատարելիս:

Հիմա էսօրւայ իշխանությունը, որ առաւօտ բարլուսով, շնչակտուր ընկնում է ու մարտի 1-ի իրենց կազմակերպած խուլիգանութեան արդիւնքում գոհերի է յիշում, երբ 2 օր առաջ հայ ազգի դէմ հերթական ցեղասպանութեան տարելիցը ինչի չի յիշում: Ասելն ինչու չի յիշում: Ռոբովիտե Սոււմգայիթի յիշել, սգալ ու դատապարտելը ունի հասցեատէր Իլհամ Ալիեւն է, որից վախենում են, նրան բան չեն ասում, որովհետեւ կը զրկուեն իշխանութիւնից: Իսկ մարտի 1-ը՝ հակառակը, այդ օրը շահարկելով ու մարդկանց յոգեբի վրայ խաղաղով եկել են իշխանութեան: Իրենք շնորհակալ են մարտի 1-ի գոհերից, դրա համար էլ առաւօտ բարլուսով գնում-կանգնում, ճառեր են ասում, խաչակերպում, խոնարհուում, մտքերում ասում, որ երախտապարտ են: Իսկ Սոււմգայիթեան տարելիցին, ամէն ինչից կը խօսեն, հաթաթաներ կը տան բողոքին, բացի աղըրբեջանցի մարդասպաններից ու նրանց ղեկավարներից: Վերջին տարիներին մեր գլխին եկածը բացառապէս տրուց յետոյ կարող է, արդէն, մարտի 1-ը ոչ թէ ուճազորութեան օր յիշել հայոց պատմութեան մէջ, ոչ թէ իրենց հոշակած կորուած գարնան առաջին օր, այլ կը յիշի որպէս հայրենիքի պաշտպանութեան օր, ազգային պաշտպանութեան օր, 2020-ից ի վեր մեր ապրած աղէտը 10 տարով յետաձգելու օր: Կարող է բացառապէս, որ այդ գոհերը խուլիգանութեան կազմակերպիչները տւեցին իրենց նպատակին հասնելու համար, բայց օրւայ իշխանությունը կարողացաւ կանխել այն, ինչը չկարողացաւ կանխել 2018-ին:

Հ.Մ.Ա.Կ.-ի Արևեստից միուլթեան Նախաձեռնութեամբ կայացաւ «Արարատ» պարախմբի տարեկան ելոյթը

80 տարիներ առաջ համայնքում իր աշխատանքը սկսեց Հ. Մ. «Արարատ» կազմակերպութիւնը, որը տարիների ընթացքում համայնքէն է բազմաթիւ միութիւններով, կրթելով ու դաստիարակելով մեր նոր սերնդի սաներին:

Կազմակերպութեան միութիւններից է Արևեստից միութիւնը, որի նախաձեռնութեամբ ուրբաթ, փետրուարի 23-ին Հ. Մ. «Արարատ» կազմակերպութեան «Կոմիտաս» սրահում տարեկան ելոյթով հանդէս եկաւ «Արարատ» պարախումբը հանդիսատեսին ներկայացնելով հայկական, ու միջազգային պարային կատարումներ:

Ելոյթի սկզբում օրւայ բացման խօսքով հանդէս եկաւ Մեղրի Սարխոշեանը: Իր խօսքի ընթացքում նա նշեց. «Հ. Մ. «Արարատ» կազմակերպութիւնը իր 80-ամեայ փառաւոր պատմութեան ընթացքում, ունեցել է բազմիցս սիրողական եւ մասնագիտական պարախումբեր, սակայն 28 տարիներ առաջ հիմքը դրեց «Արարատ» պարի դպրոց»-ի, որը թերթէլ է պատմական արժեքատու էջեր, տարիների հետեւողական եւ տըընացան աշխատանքի արդիւնքում»: Նա նշեց, որ «Արարատ» պարախումբը նախկին տարիներին հիւրախաղերով հանդէս է եկել Հայաստանում, Լիբանանում, մասնակցել է Վրաստանում կազմակերպւած պարի մրցոյթին, շահելով «Գրանդ պրի» մրցանակը եւ վերջերս 2023 թուականի օգոստոսի 5-ին Գիւմրիում հանդէս է եկել Հայաստանի 8-րդ Համահայկական խաղերի բացման հանդիսութեանը»: Նա ընդգծեց, որ «28-ամեայ պարախումբը, իր առաջին քայլերը սկսեց ՀՀ պարի պետական անսարքի մենակատար՝ Ժոռա Դիլանեանի ղեկավարութեամբ,

իսկ քանի տարիներ անց պարի դպրոցը պատիւն ունեցաւ վայելելու եւ մասնագիտանալու ՀՀ պարի պետական անսարքի նախկին մենակատարու, «Բարեկամութիւն» համոյթի տարիների փորձավար եւ ՀՀ վաստակաւոր արտիստ՝ Կարինէ Ղազարեանին, որպէս գեղարւեստական ղեկավար, իսկ յաջորդ տարիներում պարի դպրոցը իր մօտ հիւրընկալել է հայրենիքի պարարւեստի վաստակաւոր արտիստների եւ արւեստի անւանի գործիչների ներկայութիւնը, ինչպէս օրինակ՝ Գագիկ Կարապետեանի, Քրիստինէ Յովհաննիսեանի, Ռուդոլֆ Խառաթեանի, Սրբոհի Բարպեանի, Յակոբ Մարգարեանի եւ Ջոհրաբ Բակալեանի, որոնց կատարած բեմադրութիւնները աւելի գունեղ են դարձրել «Արարատ» պարախմբի պարերի ցանկը:

Պարախումբը նաեւ ներկայացրել է վայելել է իրանահայ անւանի արւեստագէտ Աւագ Աբրահամեանի բեմադրութիւնները, որը բացի բեմադրութիւններ, միշտ ոգի եւ շունչ է տւել մեր պարուհիների ելոյթների սեմին:

Հարկ է գնահատել նաեւ խմբի սիրելի Անահիտ Աւետեանի աւելի քան 20 տարիների սիրայօժար գործունէութիւնը, թէ՛ որպէս բեմադրիչ, եւ թէ՛ որպէս աւագ ուսուցիչ»:

Նա այսպէս շարունակեց. «Այսօր երախտապարտ ենք մեր սիրելի ուսուցչական կազմին, Լինետ Մարգրեսեանին, Ալմարա Շահմիրեանին եւ օգնականներ՝ Էլին Դանիէլեանին, Նարէ Մնացականեանին եւ Նարէ Տէր-Մկրտչեանին իրենց կատարած աշխատանքի ու ներդրման համար»:

Միջոցառմանը տեսաֆիլմեր

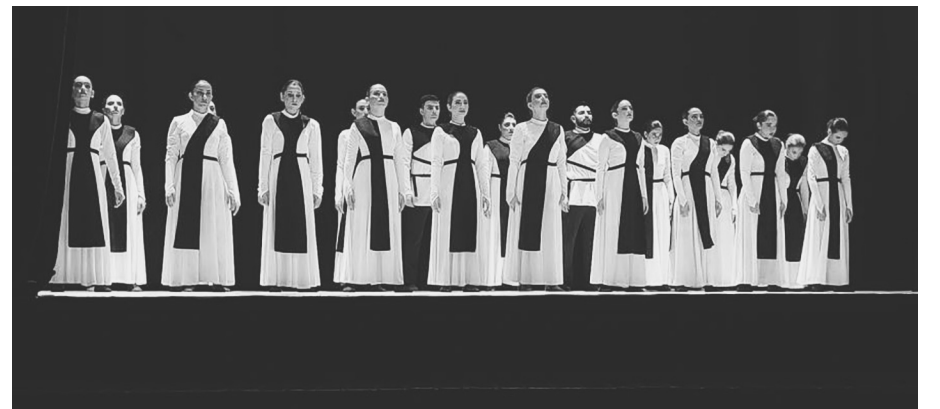
ցուցադրեց «Արարատ» պարախումբի Հայաստանում ունեցած ելոյթների մասին: Կատարումները իրականանում էին շատ արագ տեւպով եւ մէկը միւսին յաջորդում էին տարիքային տարբեր խմբերը:

Յատկանշական է, որ միջոցառման աւարտին բեմ հրաւիրեց Իրանի Բոլամական խորհրդարանում Թեհրանի եւ հիւսիսային իրանահայութեան պատգամաւոր Արա Շահվերդեանը: Իր ելոյթի ընթացքում պատգամաւորը բարձր գնահատեց մարզամշակութային միութիւնների անխնայ աշխատանքը, հայ նոր սերնդի դաստիարակման գործում եւ գնահատեց Հ. Մ. «Արարատ» կազմակերպութեան 80-ամեակին նիւած «Արարատ» պարախմբի ելոյթը: Պատգամաւորը համապարփակ գծերով անդրադարձաւ այն աշխատանքների մասին, որոնք իրականացել են մարզամշակութային միութիւնների ազգաներ միութենականները աշխատանքները աւելի սահուն դարձնելու համար:

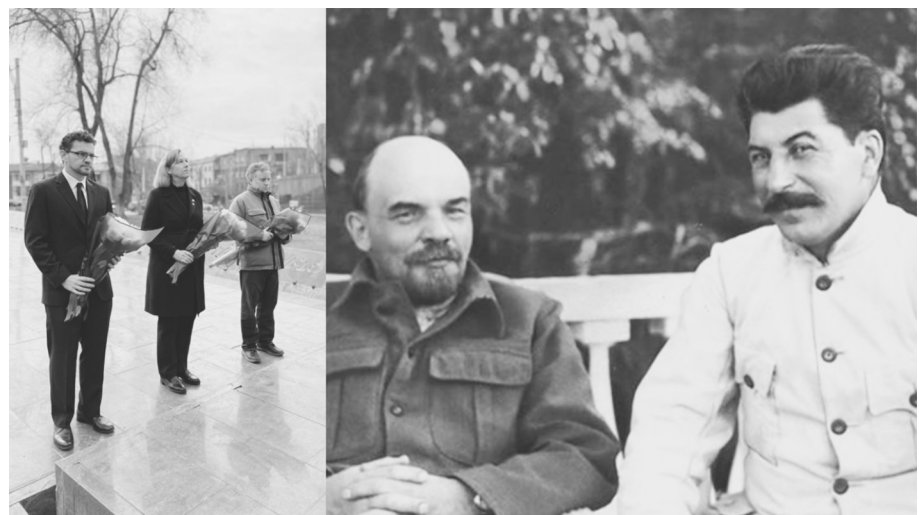
Հանդիսութեանը ներկայ էին Թ. Հ. Թ. Պատգամաւորական ժողովի ատենապետ Սուրբիկ Աբնուսեանը, Թ. Հ. Թ. Թեմական խորհրդի ատենապետ ճրտպ. Նորայր Արամեանը, արւեստագէտներ, միութիւնների եւ միութիւնների յարկերի տակ աշխատող տարբեր պարախումբերի ու պարային համոյթների պարուսոյցներ ու ղեկավարներ եւ մեծ թուով հանդիսատես:

Վերջում պարախմբի տարբեր տարիքային սահմաններում բոլոր սաները միասնաբար բեմ բարձրանալով գնահատուեցին:

Թողակից
ԿԱՐԻՆԵ ԴԱԲԵԱՆ

Ինչո՞ւ է Արեւմուտքն ատամներով պաշտպանում Ստալինեան սահմանները

Իտրը մտորելու տեղիք տող հարցերի շարան...

Փետրվարի 17-ին ԱՄՆ-ի ու Մեծ Բրիտանիայի դեսպանները ծաղիկներ են խոնարհել Եղիշե Չարենցի յուշարձանին՝ ի յիշատակ Ալեքսեյ Նավալնիի։ Պարզ է Չարենցին այցելելով՝ նրանք դատապարտել են Ստալինեան բռնապետությունը՝ Պուտինին եւս համարելով այդ ընթացքի շարունակող։

Հետաքրքիր է՝ եթե Արեւմուտքն էդքան ներառեւ է ստալինեան բռնապետությունից, Ստալինից ու ՆՍՁՄ-ից, ապա որեւէ մէկի մասը հարց չի առաջանում՝ էդ Արեւմուտքն երկրորդներն ինչո՞ւ են ատամներով պաշտպանում ՀՀ-ի այն սահմանները, որոնք գծել է այդ նույն բռնապետ Ստալինը։

ԻՄՁՄ այն սահմանները, որի պատճառով Լեւոնային Ղարաբաղը յայտնուել է Ադրբեջանի կազմում, Նախիջեւանը յանձնուել է Ադրբեջանի ինստիտուտները, դա սովետի, բոլշեւիզմի, Լենինի ու Ստալինի արածն է։ Եթէ Լենինն ու Ստալինը էդքան վատն են, բռնապետ են, էդքան մարդկանց են կոտորել, ապա ինչո՞ւ են Արեւմուտքի սոյն պարունները կործար ծեծում, որ յանկարծ Ղարաբաղը Ադրբեջանից չգալ եւ միանայ Հայաստանին։

Ինչո՞ւ «ատելով» ու «ցրնդուելով» Լենին-Ստալինին, Արեւմուտքի նշեալ

պարունները չեն պաշտպանում ԼՂՇահումեանի միատրամբ միանգամայն նոր սահմաններով, արդար սահմաններով, Լենին-Ստալինին մերժող սահմաններով Հայաստանին ու յանուն սեփական ազատության, արդարության վերականգնման պայքար մղած հայ ժողովրդին։

Չարամանկի չէ, որ Արեւմուտքը մոլեգին ձեռով պաշտպանում է էդ նույն գոյցի գծած եւ խորհրդային շրջանում երբեւէ չճանաչած «սահմանները», որոնք իրականում եղել են խորհրդային կոլխոզ-սովխոզներն իրարից բաժանող սահմաններ։

Էստեղ կասեք՝ իրենք պաշտպանում են այն, ինչ ներկայումս ընդունում է ՀՀ իշխանությունը։ Լո՛ւրջ։ Իսկ քանի՞ դէպք սեսեւ, որ իրենք ոչ թէ պաշտպանել, այլ, հակառակը, դաժան կերպով պատժել են այն իշխանություններին, որոնց ուղին ու քաղաքական դաւանանքը չեն ընդունել։

Ինչո՞ւ Նիկոլ Փաշինեանի ներքոլշեւիկեան խունտան չի պատժում Արեւմուտքի կողմից։ Ինչո՞ւ են էդ մարդիկ էդքան ոգեւորած Ստալինով, Լենինով, որ վերջիններիս ժառանգություն-սահմանները պաշտպանում են այնպէս, որ անգամ Պուտինը կը նախանձէր։

Ինչո՞ւ մինչեւ հիմա մեր հասարակութեան, քաղաքական խթանները, էլիտայի մաս չի կարծրացել

այն գաղափարը, որ ով պաշտպանի խորհրդային «սահմաններն» ու վարչատարածքային բաժանումը, ով յայտարարի Ղարաբաղը Ադրբեջանին է (քանի որ սովետի ժամանակ իրենցըն է եղել), ապա էդ ասողին յայտառակէին, ասէին սա ստալինիստ է, սա բոլշեւիկ է, սա Աթաբեկով ու Ալիս Նուրիջանեան է...

Ինչո՞ւ այդ հողի վրայ մնացինք այն նույն սովետական-ժայրագաւառական խեղճութեան մէջ, եւ արդիւնքում՝ մի իջեանցի Գաւառական ճարպիկ-դաւաճան-նեղբոլշեւիկ վերականգնեց այն բոլոր յայտառակությունները, որոնք մեր գլխին արել էին Լենին-Ստալինն ու նրանց հայ դրածոները։

Ինչո՞ւ այնպիսի մթնոլորտ չստեղծեցինք, որ հենց Ալիեւը կամ Փաշինեանը մի տեղ Եւրոպայում կամ այլուր խօսէին, մարդիկ յարձակւէին ու ասէին՝ սա ստալինիստ է, սա բոլշեւիկ է, սա Լենինի ժառանգորդն է, սրանց ո՞ր էք բերել առաջին պլան։

Ալիեւը ո՞նց ստեղծեց այն մթնոլորտը, որ Ղարաբաղը պէտք է վերցնեն, քանի որ դա սովետի ժամանակ իմն է եղել։ Ո՞նց ընդունեց ու կուտր կերտւ Արեւմուտքը։ Հարցեր են, չէ՞։

Ինչո՞ւ չչափարկեցինք, չօգտագործեցինք այն պահը, երբ

- 2014-ին Պուտինը մտաւ Ղրիմ եւ ուղղակի-անուղղակի ասաց՝ Խրուշչովն է տւել, մեր տարածքն է եղել, եւ ինչո՞ւ պէտք է սովետի ժամանակ փոխանցւած տարածքը չվերադառնայ իր օրինական տիրոջը։

- 2022-ին Պուտինը մտաւ Ուկրաինա՝ անուղղակի- ուղղակի յայտարարեց նոյնը. Ուկրաինան սովետական կազմաւորում-ժառանգություն է, եւ պէտք է վերագծել Լենինեան սահմանները։

Հետաքրքիր է՝ Ղարաբաղն Ադրբեջանի կազմում կամ, Ադրբեջան արհեստաձին հասկացությունն ընդհանրապէս ո՞ւմ նախագիծ-ժառանգությունն էր, հետաքրքիր է...

ՎԱՅԷ ՍԱՐԳՍԵԱՆ Yerkir.am կայքի խմբագիր

Յրանտ Մելիք-Շահնագարեան.

«Փաշինեանն ատում է, որ Ուկրաինայի հարցում ՌԴ դաշնակիցը չէ, Մոսկւան էլ կասի ՅՅ դաշնակիցը չէ Ադրբեջանի դեմ պատերազմում»

Փաշինեանն ատում է, որ Ուկրաինայի հարցում ՌԴ դաշնակիցը չէ, Մոսկւան էլ կասի ՀՀ դաշնակիցը չէ Ադրբեջանի դեմ պատերազմում։

«Կիզակէտում Արկաղի Գրիգորեանի հետ» հարցորման ժամանակ ասել է քաղաքագէտ Յրանտ Մելիք-Շահնագարեանը։

«Մտաւախութիւն ունեւ, որ ռուսական կողմը կը դրդի Բաքին տարածաշրջանում հարցերը լուծել ինչպէս ՌԴ-ին է ձեռնտու։ Խօսքը մի-ջանցքի ու դրա ռուսական վերափոխութեան մասին է։ Ալիեւը

վերջին ամիսներին այս հարցում խօսում է Ռուսաստանի շահերից։

Հայաստանին ուշքի բերելու ՌԴ եւ Իրանի գործիքները ցատտ են լինելու, ընդհուպ Բաքի յարձակում։

Փաշինեանն, իր հերթին, լեզուիտ իրաւունք է տալիս ՌԴ-ին չմիջամրտել Հայաստանի դեմ հնարաւոր պատերազմին։ Ռուսներն իրենց անգործութիւնը հիմնաւորում են Փաշինեանի վարքագծով։ Ասելով գուբեռնիա չենք, իշխանութիւնները Հայաստանը ստանում են ուղիղ գուբեռնիա դառնալու ուղղութեամբ»,- նշել է քաղաքագէտը։

Ադրբեջանցի վանդալները Ստեփանակերտում ապամոնտաժել են Շառլ Ազնաւուրի յուշարձանը

Ադրբեջանի վարչախումբն ապամոնտաժել է Ստեփանակերտի Պոլ Էլիար Ֆրանկոֆոնիայի Կենտրոնի հարեւանութեամբ գտնուող Շառլ Ազնաւուրի յուշարձանը, որը կանգնուել է անաւան երգչի 100-ամեակի կապակցութեամբ 2022 թականին։ Այս մասին յայտնում է Արցախի մշակութային ժառանգութեան պաշտպանութեան պետական խորհուրդը։ «Ստորեւ լուսանկարներում Շառլ Ազնաւուրի յուշարձանը եւ այդ նոյն վայրը այս տարւայ յունար ամսին։ Աւելի վաղ ապամոնտաժել են գրող Յակոբ Յակոբեանի, ազգային բարերար Ալէք Մանուկեանի, ռուսական համայնաւար առաջնորդ Ալեքսանդր Միսանիկեանի, սովետական զինուորականներ Արմիրալ Իսակովի, Լաստովի Ջինեւիչի, Քրիստաւորի յուշարձանը, որը կանգնուել է նախապատմութեամբ։ Ապամոնտաժել է նաեւ Արցախի հերոս Աշոտ Ղուկեանի յուշարձանը՝ Ստեփանակերտի նոյնանուն պուրակում։ Համաճարտում հրապարակուող նիւթերից տեղեկանում ենք նաեւ, որ վանդալիզմի են ենթարկուում արցախեան ազատամարտում զոհաների գերեզմանները»,- նշում է խորհրդի տարածած յայտարարութիւնում։

News.am

Արմեն Աշոտեան. «Գեոպոլիտիկ պայքարում ԵՄ-ի նպատակը յաղթելն է, իսկ մերը՝ ընդամենը ֆիզիկապէս վերապրելը»

պայքարում ԵՄ-ին անհրաժեշտ են նոր միատրներ, իսկ մեր երկրի ներկայիս աղմինիստրացիան պատրաստ է մոբիլիզացւել հակառուսական գեոպոլիտիկ բանակ։

Այս դրմինանտի գերակայութիւնը բերում է մի իրավիճակի, երբ եւրոպական քաղաքական ինստիտուտները պատրաստ են աչք փակել Հայաստանի ներսում Փաշինեանի ատորիտար կառավարման բազում եւ ցայտուն դրսեւորումների, կոռուպցիայի աննախադէպ աճի, ժողովրդավարական յետընթացի վրայ։ Հերթով հնչում են գնահատականներ, որոնք բացարձակ կապ չունեն հայաստանեան իրականութեան հետ, ասելիս, վկայում են այն մասին, որ ԵՄ-ն հեշտութեամբ պատրաստ է զոհաբերել սեփական արժէքները յանուն այս պահին իրենց շահերին համահունչ գործող Փաշինեանի իշխանութեան ամրապնդման։

«Խաբի՛ր ինձ» սկզբունքի կիրառումը վերջերս դասական կերպով դրսեւորեց Հայաստան-ԵՄ շրջանակային համաձայնագրի իմպլեմենտացիային նիւրած հերթական գեկոյցում, որում տեղ գտած գնահատականները Հայաստանում փոփո-

խութիւնների մասին որեւէ աղերս չունեն ոչ միայն Հայաստան-ԵՄ շրջանակային համաձայնագրի կատարման հետ, այլեւ հայկական իրականութեան հետ խորը դիստանսի մէջ են։

Այդ գեկոյցում ծածկադմիտց է արած, օրինակ, դասական իշխանութեան բարեփոխումների ձախողումը, որի կոռուպցիոնութեան եւ քաղաքականացումների մասին գնահատականներ էին մնչել անգամ ԵՄԽԿ Հայաստանի հարցով համազեկուցողների կողմից։ Շրջանցած էր կոռուպցիայի դեմ պայքարի տապալման թեման, ինչն արձանագրում է նոյն Transparency International-ի գեկոյցում։ Որեւէ անդրադարձ չկայ երկրում քաղաքական իրաւունքների ոտնահարումների վերաբերեալ եւ այլն։

Այս այլընտրանքային իրակական կերտմանը գուզընթաց նոյն եւրոպացիք շատ ազնիւ գրել էին, որ վիզաների ազատականացման երկիստութեան մեկնարկը պահանջում է քաղաքական որոշում, եւ այստեղ հարց է առաջանում. եթէ Հայաստանը իրօք այդպիսի լաւ բարեփոխումներ է անում եւ այդքան անպակասները Հայաստանում փոփո-

Օտաւաւած գեոպոլիտիկ պայքարում ԵՄ-ի նպատակը յաղթելն է, իսկ մերը՝ ընդամենը ֆիզիկապէս վերապրելը։ Այս մասին «Նուբարաշէն» ՔԿՀ-ից գրել է ՀՀԿ փոխնախագահ Արմեն Աշոտեանը։

«Հայաստան-ԵՄ. գեոպոլիտիկ բուլից եւ իմիտացիոն ֆասատից այն կողմ».

Հայաստան-ԵՄ յարաբերութիւններն իրենց տեսանելի հատուածում բում են ապրում, սակայն սուր աչքն այդ վաւրբուն ֆասատի յետեւում չի կարող չնկատել համակարգային, կոնցեպտուալ խնդիրներ, որոնք հարցակնի տակ են դնում նման ճարտարապետութեամբ կառուցած կոնստրուկցիայի դիմացկունութիւնը։

Նման գեոպոլիտիկ տեղի պատճառները շատ պարզ են. Հայաստանի գործող վարչակարգի եւ ԵՄ ընթացիկ աշխարհաքաղաքական շահերը համընկնում են։ Ռուսաստանի դեմ

Չափել ճնշումը օրը 2 անգամ. սրտաբանի խորհուրդները եղանակի տատանումների հետ կապված

Եղանակային արտայայտված տատանումներով պայմանաւորված աւելացել է գարկերակային բարձր ճնշումով և սրտային այլ հիւանդութիւնների սրմամբ հիւանդանոցներ դիմողների թիւը: Այս մասին յայտնել է Բժշկ-սրտաբան Տիգրան Խաչատրեանը:

«Սրտային խնդիրները, սովորաբար, գարնանն ու աշնանն են սրում, սակայն վերջին տարիներին ու յատկապէս, այս տարին, սրտային խնդիրներով դիմողների աճ նկատել է ձմռան ամիսներին», - ասաց Բժշկը:

Սրտաբանի խօսքով, եթէ անցեալ տարի շոգացող առիթմաւորով և սրտանօթային այլ խնդիրներով հոսպիտալացման դէպքերն էին շատ, ապա այս տարի գերակշռում են գարկերակային բարձր ճնշումը եւ սուր ինֆարկտներով դէպքերը:

Ինչ անել

Բարձր ճնշում ունեցողներին խորհուրդ է տալիս.

- սահմանափակել աղի օգտագործումը
- ամէն օր 2 անգամ չափել գարկերակային ճնշումը
- Անհրաժեշտութեան դէպքում, եւ միայն բժշկի ցուցումով, փոխել դեղաչափը

Ըստ մասնագետի, ճնշումը պէտք է պարբերաբար չափել, քանի որ երբեմն բարձր ճնշման դէպքում բուժառույն իրեն լաւ է զգում, եւ չի հասկանում, որ բարձրացել է ճնշումը:

Տիգրան Խաչատրեանի խօսքով, յաճախ ձմռան ամիսներին դեղաչափի փոփոխութեան կարիք է լինում, սակայն դա միայն բժշկի հետ խորհրդակցութեան արդիւնքում կարող է որոշուել, բուժառույնները չպէտք է ինքնաբերական կերպով ընդհատեն:

Տոնական սիրտ

Ձմռանը սրտը տարածած հիւանդութիւններից մէկը շոգացող առիթմաւոր է: Բժշկի խօսքով հիւանդութեան սրման զլիսատր պատճառներից մէկը ոգելիցի չարաշահումն է: Անանորթայ սոնների բուժառույնները սովորաբար չարաշահում են այլոհոյն ու վնասակար սնունդը, մոտանում դեղահաբերի ընդունման մասին, ինչի պատճառով էլ յունար ամսին աւելանում են հիւանդութեան սրմամբ պայմանաւորված հոսպիտալացման դէպքերը: Բժիշկների շրջանում այս երեւոյթը որպէս «տոնական սիրտ» է յայտնի:

Հիպերտոնիան երիտասարդանում է

Ինչպէս ամբողջ աշխարհում, այնպէս էլ Հայաստանում, հիւանդութիւնների երիտասարդացման միտում կայ: Երիտասարդների շրջանում աւելի յաճախ է գարկերակային ճնշման բարձրացում նկատու, ինչը, ամենայն հաւանականութեամբ, վնասակար սովորութիւններով է պայմանաւորուած:

Բժիշկը չի բացառում նաեւ, որ դիմողների թիւ աճը հասարակութեան գիտակցութեան բարձրացմամբ է պայմանաւորուած: «Գովելի է, որ արդէն առաջին նախանշանների դէպքում դիմում են, ինչը հնարաւորութիւն է տալիս կանխարգելել հիւանդութեան հնարաւոր բարդացումները», - ասաց նա:

Գիտնականները դեպրեսիայի բուժման անսպասելի մեթոդ են բացայայտել

Գիտնականների գնահատմամբ՝ երկրագնդի չափահաս բնակչութեան 5 տոկոսը տառապում է դեպրեսիայից, հոգեկան խանգարում, որը բացասաբար է ազդում մարդու տրամադրութեան վրայ:

Դեպրեսիայի մակարդակն աւելացել է COVID-19-ի համավարակի ժամանակ և դրանից յետոյ և շարունակում է աւելանալ այնպիսի խնդիրների պատճառով, ինչպիսին են անհասարակութիւնը, աշխատանք կորցնելը և անարդիւնատէտ սոցիալական աջակցութիւնը:

Չնայած հակադեպրեսանտներն ընդհանուր առմամբ անվտանգ են առողջութեան համար, դրանք կարող են կողմնակի ազդեցութիւններ ունենալ, ինչպիսին են ստամոքսի հետ կապուած խնդիրները, գլխացաւը, քնի հետ կապուած խնդիրները, քաշի աւելացումը և տագնապի զգացումը, ինչը երբեմն կարող է վատացնել մարդու կեանքի որակը:

Այժմ Սան Ֆրանցիսկոյի կալիֆորնիական համալսարանի հետազոտողները յայտնաբերել են, որ դեպրեսիա ունեցող մարդկանց մարմնի ջերմաստիճանն աւելի բարձր է, քան նրանց, ովքեր չեն տառապում դեպրեսիայից, ինչը թոյլ է տալիս ենթադրել, որ բուժման նոր մեթոդները ուղղւած մարմնի ջերմաստիճանի իջեցմանը, օրինակ՝ ջերմային թերապիան տար վաննայում կամ սաունայում, կարող են օգտակար լինել հոգեկան առողջութեան համար:

Հետազոտութիւնը հրատարակուել է Scientific Reports ամսագրում:

Վայի անւան ներդրութիւնների ինստիտուտի և Օչերի անւան ինտեգրատիւ առողջութեան կենտրոնի (Սան Ֆրանցիսկոյի կալիֆորնիական համալսարան) հոգեբուժութեան դոցենտ, հետազոտութեան առաջատար հեղինակ, դոկտոր Էլլի Մէյսոնի խօսքով՝ դեպրեսիան խիստ իջեցնում է կեանքի որակը, իսկ բուժման առկա մեթոդները չեն բարարարում բնակչութեան կլինիկական պահանջները:

Դա յանգեցրել է այն բանին, որ դոկտոր Մէյսոնը եւ նրա թիւր ուսումնասիրել են պոտենցիալ կապը դեպրեսիայի և մարմնի բարձր ջերմաստիճանի միջեւ:

«Այդ կապը յատկապէս հետաքրքիր է, որովհետեւ կան տեսլաներ, որոնք ցոյց են տալիս, որ երբ մարդիկ դեպրեսիայի մէջ են գտնուում, անկախ այն բանից, թէ ինչպէս է նրանց համար աւելի լաւ լինում, նրանց ջերմաստիճանն ունենում է կարգաւորման միտում: Բացի այդ, ի յայտ են եկել նոր տեսլաներ, որոնք վկայում են, որ ջերմաստիճանային միջամտութիւնները կարող են նագեցնել դեպրեսիայի ախտանշանները: Օրինակ, կան տեսլաներ այն մասին, որ ջերմային միջոցների, մասնաւորապէս՝ ինֆրակարմիր շոգեբաղնիքի օգտագործումը, առաջ է բերում մարմնի ջերմաստիճանի կտրուկ բարձրացում», - եզրակացրել են գիտնականները:

Դոկտոր Մէյսոնը նշել է, որ մարմնի ջերմաստիճանի այդ բարձրացումը գործի կը դնի օրգանիզմի ինքնատեղեւան մեխանիզմները (ինչպիսին է քրոնոստատները) և կարող է յանգեցնել մարմնի ջերմաստիճանի հետագայ իջեցման. մարդը կը սկսի քրտնել և սառեցնել ինքն իրեն:

Պատճառներ, թէ ինչու մարդը չի յիշում մանկութիւնը

Մանկութեան յիշողութիւնների կորուստը կարող է կապուած լինել մարդու անհատական յատկանիշների, կենքի հանգամանքների, իսկ կարճաժամկետ յիշողութեան կորստի դէպքում՝ հոգեկան վիճակի հետ: Այս մասին աւել է հոգեբան Ստանիսլաւ Մամբրուսկին:

Ըստ նրա՝ հոգեբանութեան մէջ կան մի քանի տեսութիւններ ու վարկածներ, որոնք փորձում են բացատրել այս երեւոյթը:

«Մանկութիւնը մոռանալու հնարաւոր պատճառներից մէկը տրաման է: Եթէ անձը մանկութեան տարիներին ունեցել է որոշ բացասական կամ տրամատիկ իրադարձութիւններ, ինչպիսիք են ֆիզիկական կամ էմոցիոնալ բռնութիւնը, ահաբեկումը կամ սիրելիների կորուստը, ապա նա կարող է ենթագիտակցորէն ճնշել այդ յիշողութիւնները, որպէսզի պաշտպանի ցախից և տառապանքից: Սա կոչւում է փսիխոգեն ամնեզիա», - ըստ shantnews-ի պարզաբանել է նա:

Հոգեբանը նշել է, որ փսիխոգեն ամնեզիան յիշողութեան խանգարում է, որի դէպքում մարդը չի կարողանում յիշել իր կեանքի որոշակի ժամանակահատուածներ կամ իրադարձութիւններ կապուած հոգեբանական ստրեսի կամ տրամայի հետ:

«Սա կարող է լինել ամբողջական կամ մասնակի մոռացում, ժամանակաւոր կամ երկարաժամկետ: Հոգեբան ամնեզիան կարող է առաջանալ կամ մէկ տրամատիկ իրադարձութեան կամ քրոնիկական ստրեսի կամ բռնութեան հետեւանքով: Հոգեբանական պաշտպանութեան մեխանիզմն օգնում է մարդուն յարթահարել այն սարսափը, որն ապրում է, օրինակ, երբ ծնողներն առանց պատճառի պատկանել են կամ աւագ դպրոցի աշակերտները գլուխը խցկել են գուգարանակոնքի մէջ: Մուտքագրել այստեղ ցանկացած բան. ուղեղը կը փորձի ջնջել ցանկացած տրամատիկ իրադարձութիւն, որը սարսափ է առաջացրել: Սա անհրաժեշտ է ապրել շարունակելու համար», - յանել է նա:

Սակայն դա չի նշանակում, որ այդ յիշողութիւններն ամբողջութեամբ անհետանում են ուղեղից: Դրանք կարող են վերականգնուել որոշակի պայմաններում, օրինակ՝ հոգեթերապիայի, հիպնոսի ժամանակ կամ որոշ հրահրող գործոնների ազդեցութեան տակ:

«Մանկութեան մոռացութեան միւս հնարաւոր պատճառն ընտրողականութիւնն է: Եթէ մարդ մեծ նշանակութիւն չի տալիս իր մանկութեանը կամ առանձնապատուկ կապաւածութիւն չունի դրան, ապա նա կարող է պարզապէս ուշադրութիւն չդարձնել իր մանկութեան յիշողութիւններին ու չակտիւացնել դրանք իր մտքում: Սա կոչւում է ընտրովի մոռացում», - ընդգծել է հոգեբանը:

Մամբրուսկին նշել է, որ ընտրովի մոռանալը գործընթաց է, երբ մարդը մոռանում է իր հետաքրքրութիւններին, նպատակներին, համոզումներին կամ ինքնագնահատականին չհամապատասխանող տեղեկութիւնը:

«Ընտրովի մոռացումը հոգեբանական յարմարողական մեխանիզմ է, որն օգնում է մարդուն կենտրոնանալ այն բանի վրայ, ինչն իր համար կարեւոր է եւ օգտակար ներկայում և ապագայում: Բայց նոյնիսկ ընտրովի մոռացութեան դէպքում յիշողութիւններն ամբողջութեամբ չեն ջնջուում: Դրանք կարելի է յիշել որոշակի հանգամանքներում, օրինակ՝ երեխաների ընկերների հետ հանդիպելիս, լուսանկարներ դիտելիս կամ գիրք կարդալիս», - ամփոփել է Մամբրուսկին:

«Գեոպոլիտիկ...»

(Շար. 5-րդ էջից)

«պրոնտրպական» է, ինչն է՝ ԵՄ-ն այդ քաղաքական որոշումը չի կայացնում, ներառեալ ԵՄ անդամ պետութիւնների մակարդակով:

Նոյն անվիթիթար վիճակն է նաեւ տարածաշրջանային գնահատականներում, որ տեղ են գտել այդ գեկոյցում: Չկայ գէթ մէկ թթու կամ կծու խօսք Ադրբեջանի շարունակող ազդեցիկայի, ուժի գործադրման սպասնայիքների մասին: Բակ Արցախի հայաթափումը բնութագրուած է EXODUS՝ էլք, տերմինով, որի մասին մի քիչ ուզում եմ մանրամասնել:

Մարդը եւ աներկբայ էթնիկ գոտւմը, որ Ադրբեջանն իրականացրեց Արցախում, EXODUS բառով փոխարինելը երոպական ռեւերանս է Ադրբեջանի նկատմամբ, որովհետեւ դա չի ենթադրի իրաւական կամ քաղաքական պատժից քաղել Այիէի նկատմամբ, այսինքն՝ Հայաստանին սատարող ԵՄ-ն իրականում խուսափում է սատարել մեզ ամենակարեւոր եւ կենսական հարցերում: Աւելին, EXODUS

եզրոյթը կրկնում է Աստուածաշնչեան այն դրբազը, երբ հրեաները լքեցին Եգիպտոսը, եւ սա խորը թիրխանցութիւն է առաջացնում: Հրեաների էլքը Եգիպտոսից դրական երեւոյթ էր նրանց կենքում, որովհետեւ նրանք պատանդ էին Եգիպտոսում, իրենց հայրենիքում չէին եւ վերադարձան իրենց իրական հողերը: Հրեաները պայքարում էին, որ լքեն Եգիպտոսը, EXODUS-ի իրաւունք ունենան: Այնինչ Արցախի հայերը գտնուում էին իրենց հայրենիքում եւ պայքարում էին ոչ թէ այն լքելու, այլ այնտեղ ապրելու հնարաւորութեան համար: Հրեաների EXODUS-ը փաստացի հայրենադարձութիւն էր, իսկ հայերի Արցախից ստիպուած հեռանալը հայրենազրկում:

Այսինքն անգամ արժեքային, իմաստային, բովանդակային առումով Արցախի հայաթափումը EXODUS կոչելը չի բխում ոչ իրականութիւնից, ոչ էլ հայկական շահից: Էլ չասեմ, որ նոյն Հայաստան-ԵՄ շրջանակային համաձայնագրով ամրագրուած են Արցախեան հակամարտութեան կարգաւորման սկզբունքները, այդ թում՝ Արցախի ժողովրդի ինքնորոշման իրաւունքը, որի ոտնահարումը այժմ հան-

դուրժում է եւ փաստացի խրախուսում է ԵՄ-ի կողմից:

Այդ, ցաւօք, աշխարհը գտնում է գեոպոլիտիկ պատերազմի մէջ, եւ կողմերից իրաքանչիւրն ուզում է ուժեղանալ ներգրաւելով նոր ռեսուրսներ: Սակայն Հայաստանի իրական բարեկամները Եւրոպայում չեն կարող չհասկանալ, որ գիզանտների այդ ճակատամարտում Հայաստանի արկածային ինտրետը ներգրաւոււմը յոյ է լրջագոյն էքզիստենցիալ խնդիրներով հայ ժողովրդի համար՝ հաշի առնելով Հարաւային Կովկասի իւրայատկութիւնները:

Հայաստանի իրական բարեկամները Եւրոպայում չեն կարող չնկատել նաեւ, որ Հայաստանի գործող ռեժիմն իրականում չի իրացնում երկրի բարեփոխումների, դեմոկրատիզացիայի, մոդեռնիզացիայի օրակարգերը, որ Հայաստան-ԵՄ շրջանակային համաձայնագիրը իրականում այս փոքր շատ մօտ է տալիս: Վերջիվերջոյ, Աֆղանստանի մոջաಹեդներն էլ էին հակառուսական, սակայն ոչ մէկի մտքով չէր անցնի նրան «պրոնտրպական» կոչելը:

Հայաստանն այսօրւայ վիճակում գեոպոլիտիկ իմաստով նման է հաշմաճի կամ

ուշադրութեան կարիք ունեցող եւ խոցելի երեխայի, որոնց ոչ մի դէպքում չի կարելի ներգրաւել պատերազմների մէջ, անգամ գեոպոլիտիկ: Սա ցանկացած պատերազմի գրամ եւ չգրամ օրէնք է:

Հայաստան-ԵՄ իրական գործընկերութիւնն ունի իր ճշգրիտ եւ առաջնահերթ օրակարգը՝ գերծ գեոպոլիտիկ տենդի դրսետրումներից: Այդ օրակարգը պէտք է ներառի, օրինակ, Ադրբեջանի դէմ պատժամիջոցների կիրառման քննարկումներ, վիզայի ազատականացում, Հայաստան-ԵՄ շրջանակային համաձայնագրի խորքային, ոչ թէ իմիտացիոն իմպլեմենտացիա, եւրոպական թիրախային ծրագրերի իրականացում տարբեր ոլորտներում:

Այս շարքը կարելի է շարունակել՝ յիշելով, որ ցանկացած բուժի հետեւանքով առաջացող փոչիկները մի օր պայթում են վնասելով բոլոր կողմերին: Շատալուծ գեոպոլիտիկ պայքարում ԵՄ-ի նպատակը յարթելն է, իսկ մերը՝ ընդամենը ֆիզիկապէս վերապրելը...» - գրել է Աշոտեանը:

ԱՐԵՎԱԿԱԼԻ ԵՒ ՆՍԿՈՒՄԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ԹԵՂԵՂԱՆԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒՄ ՄԵԾ ԴԱՅՈՅ ԱՌԻԹՈՎ

Եկեղեցու փոնացոյցը յիշեցնում է մեզ, որ արդէն Մեծ Պահքի սեմին ենք:

Քրիստոնէական եկեղեցու կեանքում Մեծ Պահքը գեղեցկագոյն առիթն է, որ հաւարացեալներին մղում է աղօթքով, պահեցողութեամբ եւ եկեղեցական արարողութիւնների մասնակցութեամբ՝ վերանորոգութեան եւ հաւաքի վերակենսաւորման:

Առ այդ Մեծ Պահքը առաջին շաբաթից՝ հինգշաբթի, 15 փետրարի 2024-ից սկսեալ Թեհրանի մեր եկեղեցիներում կարարելու է առաւօտները՝ Արեւագալի եւ երեկոները՝ Խաղաղական ու Հանգստեան ժամերգութիւններն ըստ հետեւեալ ժամանակացոյցի.-

Ա- Ամէն չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին՝ Արեւագալի ժամերգութիւն՝ բոլոր եկեղեցիներում, առաւօտեան ժամը 9:00-ին, իսկ երկուշաբթից-ուրբաթ երեկոները Խաղաղական ու Հանգստեան ժամերգութիւններ:

Բ- Ամէն երկուշաբթի օրերին՝ հերթաբար մեր բոլոր եկեղեցիներում փրկի է ունենալու Արեւագալի ժամերգութիւն առաւօտեան ժամը 9:00-ին ըստ հետեւեալ ժամանակացոյցի.-

1-Երկուշաբթի, մարտի 4-ին, 2024, առաւօտեան ժամը 9:00-ին՝ Սրբ. Վարդանանց եկեղեցի:

2-Երկուշաբթի, մարտի 11-ին, 2024, առաւօտեան ժամը 9:00-ին՝ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցի:

3-Երկուշաբթի, մարտի 18-ին, 2024, առաւօտեան ժամը 9:00-ին՝ Ս. Թարգմանչաց եկեղեցի:

Կոչ ենք ուղղում մեր սիրելի հաւարացեալ ժողովրդի զաւակներին, որ ներկայ լինեն վերոյիշեալ արարողութիւններին, որպէսզի մեր հայրերի ապաշխարողական աղօթքներով, շարականներով եւ հոգեւոր երգերով առաւել եւս զօրանան իրենց հաւաքում:

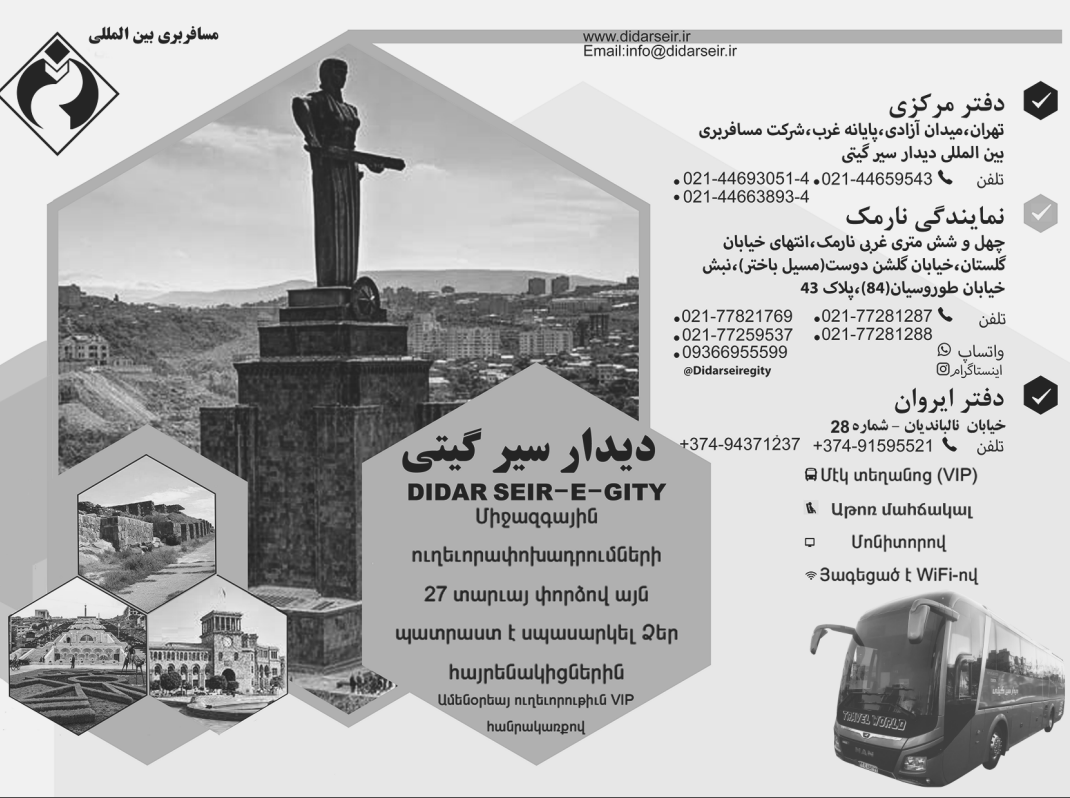
ԴԻՒՆ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ԹԵՂԵՂԱՆԻ ՆԱԾՈՅ ԹԵՄԻ

ՑԱՒԱԿՑԱԿԱՆ

Այսու իմ խորազգաց ցաւակցութիւնն եմ յայտնում՝ Լիդա, Ռազմիկ եւ Ռաֆֆի Զարիֆեաններին, Զարիֆեան ընտանիքին եւ միւս բոլոր հարազատներին, իրենց կրած ծանր ու անփոխարինելի կորստի՝

ՀՐԱԶ ԶԱՐԻՖԵԱՆԻ

ցաւալի մահուան առիթի:
ԻՐԱՆԻ ԻՍԼ. ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆՈՒՄ ԹԵՂԵՂԱՆԻ ԵՒ ՇԻՒՄԻՍԱՅԻՆ ԻՐԱՆԱՀԱՅՈՒԹԱՆ ԴԱՏԱՍԱՒՈՐ ԱՐԱ ՀԱՎԵՐԳԵԱՆ

www.didarseir.ir
Email: info@didarseir.ir

ԴԻԴԱՐ ՏԵՐ ԳԻՏԻ
DIDAR SEIR - E - GITY
Միջազգային

ուղեւորափոխադրումների
27 տարւայ փորձով այն
պատրաստ է սպասարկել Ձեր
հայրենակիցներին
Ամբողջալ ուղեւորութիւն VIP
հանրակացրով

ԴԻԴԱՐ ՄԵՐԿԻ
Tehran, ميدان آزادی, پايانه غرب، شرکت مسافری
بين المللی دیدار سیر گیتی
تلفن: 021-44693051-4 021-44659543 021-44663893-4

ՆԱԻՆԴԳԻ ՆԱՐԻՔ
چهل و شش متری غربی نارمک، انتهای خیابان گلستان، خیابان گلشن دوست (مسيل باختر)، نبش خیابان طوروسیان (84)، پلاک 43
تلفن: 021-77821769 021-77281287 021-77259537 021-77281288 09366955599
واتساب: @Didarseirgity

ԴԻԴԱՐ ԱԻՐՈՎ
خیابان تالشادیان - شماره 28
تلفن: +374-94371237 +374-91595521

☑ Մէկ տեղանոց (VIP)
% Արոտ մահճակալ
☐ Մոնիտորով
☛ Ցագեցած է WiFi-ով

Computer AGMA
Համակարգային ընկերութիւն

سخت افزار خرید و فروش کامپیوتر
نرم افزار ارتقاء سیستم
شبکه سرویس در محل

Tel: 88849305 & 88842385
ایران شهر شمالی، کوچه نوشهر، پلاک ۲۲، واحد ۶

ՈՒՇԱՐՈՒԹԻՒՆ

Այսու ազգային մարմինների, հիմնարկությունների, միությունների, դպրոցների եւ ընկերությունների ու բոլոր յարգելի ընթերցողների ուշադրութեանն ենք յանձնում, որ իրենց **յայտարարությունները օրաթերթիս յանձնեն առ. ժամը 8-ից մինչեւ կ. յ. ժամը 2-ը ամենաուշը երեք օր (աշխատանքային օր) նախքան փրագրութեան թւականը,** բացի մահազդերից, որոնք ընդունում են նաեւ նոյն օրը առաւօտեան՝ մինչեւ ժամը 9-ը:
«ԱԼԻՔ» ՕՐԱԹԵՐԸ

ALIK ARMENIAN DAILY
Add.: 16, Shahid Mohebi Ave., North Sohravardi Ave.,
Tehran 15588339 11, Iran P. O. Box: 11365-953
Tel.: (0098-21) 88768567 - 88761154
Fax: 88760994
E-mail : info@alikonline.ir
www.alikonline.ir

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿԻ ԼԻԱՑՔԻ ԵՒ ԱՄԱՆ ԼԻԱՑՈՂ ՄԵՇԵՆԱՆԵՐԻ ԼՈՐՈՂՈՒՄ ԲՆԱԿԱՐԱՆՈՒՄ
Հեռ. 26320084 եւ 09124187835, Վահիկ Իսկանդարեան

ԱԼԻՔ-ի Internet-ային էջն է՝
www.alikonline.ir

سفر دوستان قرن SAFAR DOUSTAN GHARN TOUR & TRAVEL AGENCY

شرکت خدمات مسافرتی و جهانگردی سفر دوستان قرن
نماینده رسمی هواپیمایی قشم ایر

Թռիչքներ է իրականացնում երկուշաբթի եւ հինգշաբթի օրերը՝ դէպի Հայաստան եւ վերադարձ

ԹԵՂԵՂԱՆ - ԵՐԵՒԱՆ - ԹԵՂԵՂԱՆ
تهران، خیابان شهید بهشتی، بین بزرگراه مدرس و قائم مقام، پلاک ۲۷۱، طبقه همکف
WWW.SAFARDOUSTAN.COM
۸۸۵۱۴۰۵۰

Արդեօք մինչ այժմ «Սիրոյ ծառ» ցանե՞լ էք
آیا تا به حال درخت عشق کاشته اید؟

Ձեր սիրոյ եւ գթութեան սերմերը ցանէք «Մահաք»-ում, որպէսզի դրանց մրգերը առողջութիւն հանդիսանան քաղցկեղով հիւանդ հազարաւոր մանուկների համար:
Ձեր տնկած ծառի հովանու ներքոյ՝ մանուկները կարող կը լինեն ապագային յոյսով նայել:
Ամսական կարգով վճարելով քաղցկեղով հիւանդ մէկ մանուկի դեղորայքի եւ բուժման ծախսը՝ միացէք «Մահաք»-ի մեծ ընտանիքին:
Համագործակցութեան հեռախօսահամար՝ 021-23540

از اينکه به پیام ما توجه کردید، سپاس گزاريم.
برای بازديد از بیمارستان محک که حاصل عشق شماست، با شماره ۰۲۱-۲۳۵۰۱۲۱۰ تماس بگیرید.

محک
مؤسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان
mahak-charity.org

Յարգելի նւիրարու

Շնորհակալ ենք Քո սրտաբուխ նւիրարութեան համար:
«ԱԼԻՔ»-ի սիրտը բարախում է Քո եւ սրտակից ընթերցողների շնորհիւ:
Այս դժարին պայմաններում Դուք ներշնչում էք մեզ աւելի հաւաք մեր գործին եւ աշխատելու նոր եռանդ, որպէսզի «ԱԼԻՔ»-ը ամէն օր մուտք գործի Ձեր փուն:
Շարեւեալ եմք, որ Դուք կաք:
Յարգանքով՝
«ԱԼԻՔ» օրաթերթի
Յայտարարությունների բաժին

Դեսպան Սոփանին Շիրակի մարզպետի հետ քննարկել է մի շարք ոլորտներում հնարավոր համագործակցությանն առնչվող հարցեր

«ԱԼԻԲ» - ՀՀ-ում Իրանի Իսլամական Հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպան Մեհդի Սոփանին եւ նրա գլխավորած պատվիրակությունն այցելել են Շիրակի մարզ:

Այս մասին ըստ Tert.am-ի՝ հարորդագրություն է տարածել Շիրակի մարզպետարանի աշխատակազմը:

Հանդիպման ընթացքում կողմերը քննարկել են գիտատնտեսության, կրթության, մշակույթի, սպորտի բնագավառներում հնարավոր համագործակցությանն առնչվող հարցեր, պայմանավորվածություն է ձեռքբերել կրկին հանդիպելու՝ փոխադարձ հետաքրքրություն ներկայացնող հարցերի շուրջ գործնական քայլեր ձեռնարկելու համար:

«Հայկական....»

(Շար. 1-ին էջից)

դիանագիտության ողջ աշխատանքը եւ համակերպել ու ընդունել է, որ հայ-ադրբեջանական յարաբերությունները ամբողջովին փոխկապակցված են Թուրքիայի հետ յարաբերությունների հետ, ընդունում են թուրքական նախապայմանները եւ պատրաստ են հնազանդորեն խստի այդ կանոններով քարշ գալ:

Դեռ որքան դիանագիտական ջանք ու աշխատանք է պահանջվել, որ հնարավոր լինի (եթե հնարավոր կը լինի) ուղղել սխալները:

Միջրդի դիանագիտ ընկերները, շնորհատրում եւ ձեռք տան:

Այսօր խոստացել, որ անգրագետների հեռացումից յետո, Հայրենիքի կանչով, նեղացածությունը մի կողմ էր դնելու ու նորից շարք էր վերադառնալու, որ ներքին թշնամու ու անգրագետի աւերը շտկել, շտկենք միասին:

Յ.Գ. լուսանկարներում

- 1992 թ. մարտի 2, Նի. Եօրթում, ՄԱԿ-ի կենտրոնակայանի դիմաց պաշտօնապէս բարձրացում է Հայոց Եռագոյնը:
- 2018 թ. յունիսի 29, Վաշինգտոնում ՀՀ դեսպանատան մօտ ԱՄՆ-ում 1918-1920 թուականներին Հայաստանի առաջին դեսպան Արմէն Գարոյի (Գարեգին Փաստրուսեան) կիսանդրի բացման արարողությունը:

Երկու տարբեր թռիչքներ դէպի՝ Հայաստան

ԹԵՂՐԱՆ - ԵՐԵՒԱՆ - ԹԵՂՐԱՆ

برای تهیه بلیط می توانید با
شرکت حمل و نقل بین المللی و مسافرتی ستی
۰۲۱-۸۸۵۴۱۲۴۲-۵ و ۸۸۵۴۱۲۹۸-۹ agency@sati-co.com

«ԲԱԶԷ» ՃԱՄԲՈՐԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱՎՈՒԹԻՒՆ «ԲԱԶԷ»
ԱՅՈՒՆ ՄՍԱԲՐՏԻ
BAZE TOUR & TRAVEL AGENCY
Հասցե՝ Կոմիտաս 20, բն. 22, Երեւան, Հայաստան
Հեռախոս՝ +374 965 75 305 եւ + 374 102 22 824
نشانی: خیابان کومیتاس، شماره ۲۲، ایروان - ارمنستان تلفن: +۳۷۴ ۹۶۵ ۷۵ ۳۰۵، +۳۷۴ ۱۰۲ ۲۲ ۸۲۴
Address: Komitas St., Bld.20, Apt. 22 E-mail: info@bazetravel.am

Սերգեյ Լաւրով. «Ցաւում ենք, որ ՀՀ-ն գիտակցւած որոշում է կայացրել հետեւողականօրէն գնալ ՌԴ-ի հետ յարաբերութիւնների վատթարացման ուղղութեամբ»

Մոսկւան ցատում է, որ Երեւանը որոշեց վարել Ռուսաստանի Դաշնութեան հետ յարաբերութիւնները վատթարացնելու եւ Ղարաբաղի հարցում Մոսկւային մեղադրելու քաղաքականութիւն: Այս մասին ասել է ՌԴ ԱԳ նախարար Սերգեյ Լաւրովը, փոխանցում է «ՌԻԱ Նովոստի»-ին:

«Ցաւում ենք, որ Հայաստանի դեկլարությունը, ըստ երեւոյթին, գիտակցւած որոշում է կայացրել հետեւողականօրէն գնալ Ռուսաստանի Դաշնութեան հետ յարաբերութիւնների վատթարացման ուղղութեամբ՝ մեղադրելով Ռուսաստանին այն ամենի համար, ինչ տեղի ունեցաւ Լեռնային Ղարաբաղի հետ, ինչպէս, դա դաշնակցային ձեւ չէ», - ասել է Լաւրովը:

տերազմը կարող էր դադարել աւելի վաղ: «Երբ արդեւեանցիները դեռ չէին գրաւել Շուշին, այն ժամանակ Նիկոլ Փաշինեանը, ի պատասխան Վլադիմիր Պուտինի կոչերին, ասաց՝ ոչ, մենք պայքարելու ենք մինչեւ վերջ: Դե, խնդրենք», - ասել է Լաւրովը:

Yerkir.am

Նիկոլայ Բորդիժա. «ՀԱՊԿ-ում ՀՀ-ի մասնակցութեան դէ իւրէ «սառեցումը» կը սահմանափակի երկրի անվտանգութեան ապահովումը»

Երբ Հայաստանը քննարկում է ՀԱՊԿ-ին մասնակցութեան իրական կատարման հարցը, երկիրը կարող է բախուել կազմակերպութիւնում ձայնի իրաւունքի կորստի եւ ՀԱՊԿ-ից լիարժէք պաշտպանութիւնը կորցնելու վտանգի առաջ:

Այս մասին «ՌԻԱ Նովոստի»-ին տւած հարցազրոյցում ասել է ՀԱՊԿ նախկին գլխատր քարտուղար Նիկոլայ Բորդիժան:

«Եթէ Հայաստանը, այնուամենայնիւ, դադարեցնի իր անդամակցութիւնը կազմակերպութեանը, նա այլեւս չի մասնակցի որոշումների կայացման գործընթացին եւ ՀԱՊԿ միջոցառումներին, որոնք իրականացնում են ընդհանուր անվտանգութեան ամրապնդման նպատակով:

Սա նշանակում է, որ այն առայժմ սառեցած ռեժիմում է լինելու, այդ թուում՝ անվտանգութեան համակարգի հետ կապւած», - նշել է Բորդիժան:

Նա յաւելել է, որ եթէ նման սցենարն իրագործի, ապա հասանկանութիւնը, որ կազմա-

կերպութիւնը ինչ-որ կերպ Հայաստանի վրայ կը տարածի անվտանգութեան բոլոր համակարգերը, մեծապէս կը կրճատի: Նա նաեւ կասկած է յայտնել, որ Հայաստանը կը կարողանայ իրեն ապահովել այլընտրանքային անվտանգութեան համակարգով:

Միաժամանակ ՀԱՊԿ նախկին գլխատր քարտուղարը գործակալութեանը յիշեցրել է, որ ՀԱՊԿ-ում մասնակցութեան պաշտօնական կատարման մեխանիզմը գոյութիւն ունի եւ նախկինում արդէն կիրառուել է:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Օժանդակելու համար օրաթերթիս՝ կարող էք ձեր հին թղթերը յանձնել

«Ալիք» օրաթերթին՝ առաւօրեան ժամը 8-ից մինչեւ ժամը 20:00-ը

(Մեծ քանակութեան պարագայում՝ նախապէս համադրելու խնդրանք)՝ հետեւեալ հասցեով.

Հիւսիսային Սոհրեւարդի պող., Սոհրեւի փողոց, համար 16

Հեռ.՝ 88761154

«ԱԼԻԲ» ՕՐԱԹԵՐՈՒ

SET Coffee

فروشگاه: هفتم تیر قائم مقام فرهانی، خیابان فجر، پلاک ۱۵
کافه: شهرک صنعتی خوارزمی، بلوار مهاگونی، پلاک ۸۱۱۷

☎ 0936-6726563
☎ 021-88305827
www.set-coffee.com

فجره سیت

«ՕՋ Դորնա»

օդանավային ընկերություն
آژانس هواپیمایی اوج درنا
با بیش از ۲۵ سال تجربه
تور و ویزای اروپا و انگلیس
صد در صد تضمینی

فرش بلیط با بهترین نرخ در مسیرهای
آمریکا، استرالیا، اروپا و آسیا

آدرس: خیابان مطهری، نرسیده به لارستان، پلاک ۴۵۸
تلفن: ۸۸۸ ۹۴ ۲۲۲، ۸۸۹ ۲۶ ۱۱۱، ۰۹۹۱ ۳۲۳ ۱۳۲۰
مارلنه شاهینده
@OUJ.DORNA

املاک هنرمندان

بزرگترین آژانس مسکن
مرکز شهر تهران (منطقه ۶)
خانه های قدیمی تخصص ماست

آدرس: میدان هفت تیر، کریمخان، خردمند شمالی، نبش دی، ساختمان ۱۱۹، پلاک ۴

تلفن: ۸۸۸۴۵۵۷۷-۸۸۸۴۵۵۶۶
واتس آپ: ۰۹۱۲۹۵۸۵۱۴۰
مدیر داخلی (هماهنگی): ۰۹۳۰۹۲۱۳۷۲۴
مدیریت: ۰۹۱۹۴۳۱۸۳۱۹ امیر قربانی

ՔԱՐԻՍԻ

Գորգերի, սառնարանների եւ զազ սպառող զովամուղի, կահույքի եւ անտիկ իրերի լաւագոյն գնորդ

خریدار فرش، یخچال فریزر، کولر گازی، مبلمان، خرده ریز و لوازم آنتیک

Հեռ.՝ 88594063 եւ 09 12 11932 12

«Արարատ»

Ամէն րեսակ րնային իրերի գնորդ

سماور ذغالی، نقره جات، ظروف مسی، چراغ لاله و لوستر، رادیو لامپی، رادیو گرام، صفحه گرام، لوازم چوبی آنتیک و خرده

Հեռ.՝ 88523388

Թուրքագետ. «Արեւմուտքի կողմից ՀՀ-ի հասցէին արւող ռեւերանսները Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի հետ յարաբերութիւնների համեմատ «գրոշի արժէք չունեն»»

Կայ պարզ իրողութիւն, որը շատերը չեն ուզում ընդունել կամ յատուկ չեն ընդունում: Այս մասին գրում է թուրքագետ Վարուժան Գեղամեանը:

ներին՝ հաւաքական Արեւմուտքը հէջ այս երկրին է տեսնում որպէս Կովկասում եւ Կենտրոնական Ասիայում իր ներկայացուցիչ, որի հետ նշւած տարածաշրջաններում կայ ընդհանուր շահ:

տանին նշւած գօտիներից, որը Թուրքիայի համար ազգային-պետական գլխատր նպատակներէից է:

Հէջ այս պատկերացմամբ էր առաջնորդում մարտի 1-ին Անթալիայի դիանագիտական ֆորումի ժամանակ Հարաւային Կովկասում ԵՄ ներկայացուցիչ Տոյսո Կլասարը, երբ նշում էր, որ «Թուրքիան է տարածաշրջանի առաջատար ուժը» եւ պէտք է տարածաշրջանային նոր պայմանագրերի միջոցով «ցեմենտի իր այդ դերը»:

Արեւմուտքի կողմից Հայաստանի հասցէին արւող առանձին ռեւերանսները ոչ միայն մակերեսային են, այլեւ Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի հետ յարաբերութիւնների համեմատ «գրոշի արժէք չու-

նեն» եւ գոհաբերելու են յանուն դրանց: Աւելին, այդ ռեւերանսներն արւում են որպէս այդ գոհաբերութեան մաս», գրել է նա:

Yerkir.am